

cn

Bibliotheek
Proefstation
Naaldwijk

A
06
E
38

Rassenproeven met opgerichte slatypen, bindsla en ijssla (seizoen 1975/76).

H.G.A. van Esch

BIBLIOTHEEK
PROEFSTATION voor de GROENTEN- en
FRUITTEELT onder GLAS te NAALDWIJK

Naaldwijk, september 1976.

No. 734 - 9

3 67

2227007

A
06
E
38

06220.16
Stamboek no.
8567

Rassenproeven met opgerichte slatypen, bindsla en ijssla (seizoen 1975/76).

H.G.A. van Esch

Naaldwijk, september 1976.

No. 734 - 9

Rassenproeven met opgerichte slatypen, bindsla en ijssla (seizoen 1975/76)

De volgende rassen zijn opgenomen in de proeven:

	Rascode	Rassennummer/naam	Inzender
Herfststeelt (opgerichte typen)	A	B4	v.d. Berg
	B	C4	v.d. Berg
	C	BR 422/75 S	Bruinsma
	D	Br 412/75 S	Bruinsma
	E	130-1	de Mos
	F	121-1	de Mos
	G	W 8/1	Vreeken
	H	W 3/1	Vreeken
	J	W 5/1	Vreeken
	K	1797 A	Enza
	S	Tornado	Bruinsma
Voorjaars- en late voorjaarsteelt (opgerichte typen)	A	B4	v.d. Berg
	B	C4	v.d. Berg
	C	BR 422/75 S	Bruinsma
	D	BR 412/75 S	Bruinsma
	E	1797 A	Enza
	F	121-1	de Mos
	G	130-1	de Mos
	H	1331	Royal Sluis
	J	1332	Royal Sluis
	K	W 8/1	Vreeken
	L	W 3/1	Vreeken
	M	W 5/1	Vreeken
	N	1148	Enza
	O	Nr.21	Enza
	S	Tornado	Bruinsma
Ijssla	A	CI	v.d. Berg
	B	CV	v.d. Berg
	C	BR 250/75 S	Bruinsma
	D	BR 354/75 S	Bruinsma
	E	E 191	Enza
	F	E 958	Enza
	G	91 A	de Mos
	H	104 A	de Mos
	J	No.512	Pannevis
	K	IJ 6	Pannevis
	L	1814	Royal Sluis
	M	1878	Royal Sluis
	N	Raskola	Vreeken
	O	Markola	Vreeken
	P	Andine	Proefstation Perpignan

Rassenproeven met opgerichte slatypen, bindsla en ijssla (seizoen 1975/76).

<u>Inhoud</u>	<u>pag.</u>
1. Opgerichte slatypen	2
1.1. Inleiding	2
1.2. Doel	2
1.3. Opzet	2
1.4. Resultaten	3
1.5. Discussie	4
2. Bindsla-typen	4
2.1. Inleiding	4
2.2. Doel	5
2.3. Opzet	5
2.4. Resultaten	5
2.5. Discussie	6
3. Ijssla	6
3.1. Inleiding	6
3.2. Doel	6
3.3. Opzet	6
3.4. Resultaten	6
3.5. Discussie	7

1. Opgerichte slatypen

1.1. Inleiding

In de slateelt is "aanslag" één van de grootste problemen. Met "aanslag" worden bedoeld, de rotte bladeren die ontstaan door Botrytis, Rhizoctonia en/of Pytium spec. De steeds strenger wordende residu-voorschriften maken het probleem nog groter.

Bij de opgerichte typen hebben de bladeren weinig of géén contact met de grond. Hierdoor is de kans op aanslag geringer dan bij de plat groeiende typen. Het is erg belangrijk om over goede typen te beschikken, omdat bij deze rassen een bestrijding tegen bodemschimmels grotendeels overbodig is.

1.2. Doel

Vergelijking van opgerichte typen in een herfst-,voorjaars-en late voorjaarsteelt.

1.3. Opzet

In de onder 1.2. genoemde teelten zijn rassenvergelijkingen opgezet.

a. herfstteelt

zaaidatum : 9 september
plantdatum : 3 oktober
bevordering : 24 december

In deze proef zijn 11 opgerichte typen opgenomen.

Er zijn 19 planten per m² uitgeplant.

b. voorjaarsteelt

zaaidatum : 18 november (belicht tot uitplanten)
plantdatum : 23 december
oogstdatum : 12 en 18 maart

In deze proef zijn 13 opgerichte typen opgenomen.

De plantdichtheid bedroeg 20 planten per m².

c. late voorjaarsteelt

zaaidatum : 10 maart
plantdatum : 6 april
beoordeeld : 12 mei
oogstdatum : 16 mei

In deze proef zijn dezelfde rassen opgenomen als in de voorjaarsteelt, waarbij nog 2 rassen zijn toegevoegd en 1 ras is vervallen. De plantdichtheid bedroeg ook in de late voorjaarsteelt 20 planten per m².

1.4. Resultaten

De resultaten van de 3 proeven worden onderstaand kort samengevat. In alle proeven is het ras Tornado als vergelijkingsras (S) opgenomen.

a. herfstteelt

Rascode	Opmerkingen
A	erg lang, spits model; géén krop; donkergroen
B	zie A
C	erg zacht, te licht van kleur, géén krop (te los)
D	zeer slechte opkomst, géén planten uit gepoot
E	platte sla, is géén opgericht type
F	zie E
G	zacht; gebobbeld blad; erg licht van kleur
H	zacht; gebobbeld blad; te spits kropmodel
J	zacht; gebobbeld blad; te spits kropmodel, geen krop
K	donkergroene, erg "open" sla (door slechte opkomst te weinig planten om goed te kunnen beoordelen)
S	goed opgericht; kroppen zijn te vroeg gaan sluiten; veel glazigheid

Conclusie: Voor de herfstteelt bleek géén van de aangeboden opgerichte slatypen een oogstbaar produkt op te leveren. De sla is daarom niet gewogen.

b. voorjaarsteelt

Rascode	Gewicht in kg/100 stuks op 18 maart.:	Opmerkingen
A	22,7	Erg dikbladig; donkergroen; gevoelig voor rand; klein
B	18,7	zie A
C	22,9	Tornado-type; wat droogrand
D	22,4	Tornado-type
E	26,9	groeit aanvankelijk opgericht, is bij de oogst weer vrij plat; donkergroen; open weinig afval
F	28,8	} géén opgerichte typen; veel afval
G	30,5	
H	20,5	} erg lang model, puntige onderkant late kropvorming
J	20,5	
K	28,7	te groot; erg bros; zacht; veel geel blad
L	25,2	vrij groot; bros; vrij veel geel blad; erg groot snijvlak
M	28,9	te groot; te los; veel geel blad
S	23,3	goed opgericht; gevulde kroppen; weinig afval

Conclusie: In de voorjaarsteelt hebben de volgende rassen goed voldaan:
C, D, E en S.

c. late voorjaarsteelt

Rascode	Gewicht in kg/100 stuks op 16 mei	Opmerkingen
A	37,5	donkergroen; dik, stug blad; traag-schietend
B	37,4	zie A
C	38,9	Tornado-type; iets droogrand; 7% ge- woon rand
D	37,4	Tornado-type
E	-	zeer snel schietend; veel stippelrand
F	-	zeer snelschietend; erg randgevoelig; veel zijscheuten
H	38,8	goed opgericht model, opgerichter dan Tornado
J	41,9	zie H; maar wat langer van blad
K	-	erg randgevoelig; snelschietend; ge- bobbeld blad
L	-	zeer snelschietend
M	-	erg randgevoelig; erge losse kroppen
N	-	erg randgevoelig; zeer snelschietend
O	37,6	goed opgericht type; wat droograndge- voelig; anthocyaanhoudend
S	38,1	iets droograndgevoelig

- betekent: niet geoogst, vanwege de slechte kwaliteit

Conclusie: In de late voorjaarsteelt hebben de volgende rassen goed voldaan:
C, D, H, J, O en S. De rassen A en B hebben redelijk voldaan.

1.5. Discussie

Voor de herfstteelt beschikken we nog niet over een goed opgericht type. Voor de voorjaars- en late voorjaarsteelt zijn er enkele goed bruikbare opgerichte typen. In verder onderzoek zal gezocht moeten worden naar geschikte rassen voor de herfst- en winterteelt.

2. Bindslatypen

2.1. Inleiding

In Engeland bestaat belangstelling voor bindsla. Ook in Frankrijk en Spanje wordt bindsla op beperkte schaal (voor de binnenlandse markt) geteeld.

In het voorjaar van 1975 heeft het I.V.T. 8 bruikbare bindslarassen in de slagenenbank gevonden.

2.2. Doel

Vergelijking van enkele bindslarassen in een late voorjaarseelt.

2.3. Opzet

Deze sla is opgenomen in de late voorjaarsproef met opgerichte slatypen.

zaaidatum : 10 maart

plantdatum: 6 april

beoordelings en oogstdatum; 16 mei

In deze proef zijn de 8 rassen opgenomen, die in 1975 door het I.V.T. voor verder onderzoek zijn aanbevolen. De in Engeland veel gebruikte rassen Plucos en Marcos zijn hieraan toegevoegd.

2.4. Resultaten

In onderstaande tabel zijn de belangrijkste kenmerken van de rassen weergegeven.

No.	Ras	Gewicht ¹⁾	% rand	Bladkleur	Snelheid v doorschiet	mate van droogrand	krop vorm.
1	Paris Island	38,0	25	donkergroen	traag	matig	goed
2	Marcos	-) ²	100	erg donkergroen	snel	vrij veel	goed
3	PI.175.738	45,0	60	donkergroen	vrij snel	weinig	goed
4	Wiener Meidin	54,2	5	geelgroen	vrij snel	geen	slecht
5	Plucos	-) ²	85	erg donkergroen	vrij snel	matig	goed
6	PI.167.128	42,0	75	groen	vrij traag	veel	goed
7	Pichbarbel	40,0	75	groen	vrij traag	veel	goed
8	Romana Dark 80	41,7	20	groen	vrij traag	matig	goed
9	Alimtzehuba	53,8	100	groen	vrij snel	vrij veel	te los
10	PI.229.761	42,9	100	donkergroen	enel	veel	te los

1) in kg/100 stuks

2) niet geoogst

Conclusie: Van de 10 opgenomen bindslarassen bleken er bij de oogst 7 in mindere of meerdere mate geschoten te zijn. De rassen Paris Island en Romana Dark 80 hebben goed voldaan; de rassen PI 167.128 en Pichbarbel hebben redelijk voldaan. Het ras Wiener Meidin was het sterkst tegen rand en droogrand, maar de kropvorming was slecht.

2.5. Discussie

Er zijn voor de late voorjaarsteelt enkele bruikbare bindslarassen. Verder onderzoek zal vooral van de afzetkansen afhangen.

3. Ijssla

3.1. Inleiding

Door de langere houdbaarheid, de betere transportbaarheid, het vrij zijn van residu en de door sommigen meer gewaardeerde smaak, wint ijssla in enkele landen aan populariteit (vooral in Skandinavië). De import in Zweden (uit Spanje en U.S.A.) bedroeg in 1974/75 3.000 ton. Als deze hoeveelheid in Nederland onder glas geteeld zou worden, dan komt dat overeen met een oppervlakte van ongeveer 75 ha. Er zijn voor Nederland alleen mogelijkheden als er rassen zijn die goed onder glas te telen zijn. Een goed ras moet aan de volgende eisen kunnen voldoen:

- 1) een goede, vaste krop met weinig omblad
- 2) vrij kompakte groeiwijze (minimaal 13 planten per m²)
- 3) sterk tegen rand en aanslag

3.2. Doel

Vergelijking van een aantal ijsslarassen in een voorjaarsteelt.

3.3. Opzet

Veertien rassen-waarvan één uit Frankrijk-zijn in tweevoud opgenomen. De ijssla is op 23 januari gezaaid en op 3 maart uitgeplant. Op 28 april is de ijssla geoogst en beoordeeld.

De sla is geplant op 25 bij 30 cm ($\pm$ 13 planten per m²).

3.4. Resultaten

In onderstaande tabel worden de belangrijkste kenmerken van de opgenomen rassen weergegeven.

Van de ijssla zijn de krop (met 2 à 3 ombladeren) en het omblad apart gewogen.

Rascode	Gewicht	krop-omblad verhouding	kropvorming	Opmerkingen
A	35,6	2,2 : 1	vrij laat	type lijkt wat op maxi-sla; vrij traag; krop vast maar lat kropvorming
B	41,4	2,2 : 1	vrij laat	platte; vrij witte onderkant; krop vast; maar late kropvorm.
C	52,2	2,6 : 1	goed	type lijkt wat op maxi-sla; wat droogrand
D	50,4	2,3 : 1	vrij slecht	te groot; graterig; veel aan- slag
E	43,1	2,6 : 1	matig	maxi-sla; wat heterogeen
F	36,2	1,7 : 1	goed	erg gevoelig voor aanslag; droograndgevoelig
G	41,3	2,6 : 1	heterogeen	puntige en ronde/vaste kropper
J	43,4	1,7 : 1	te los	heterogeen; veel omblad; type lijkt op maxi-sla; veel zijscheuten; graterig
K	40,8	2,3 : 1	vrij laat	vrij veel omblad; krop vast; maar late kropvorming
L	40,9	1,7 : 1	zeer slecht	krop te los; erg veel omblad; graterig; rotte nerven
M	38,8	2,2 : 1	slecht	graterig; krop te los; veel omblad
N	53,3	2,5 : 1	redelijk	grote, wat graterige kroppen, gevoelig voor droogrand; heterogeen
O	25,0	1,1 : 1	te los	krop erg los; aanslaggevoelig; randgevoelig; zeer veel om- blad
P	51,1	3,0 : 1	los	lichtgroen; Batavia type; geer echte ijsslakrop

Conclusie: Van de 14 opgenomen rassen heeft het ras B het beste voldaan.

De rassen A, C en K hebben redelijk voldaan; terwijl de rassen F, G en N matig voldaan hebben. Het kropgewicht uitgedrukt in procenten van het totale gewicht varieerde van 50 tot 75.

3.5. Discussie

Voor de voorjaarsteelt zijn er enkele goed bruikbare ijsslarassen voor de teelt onder glas. In verder onderzoek zal gezocht moeten worden naar geschikte rassen voor de herfststeelt en aandacht besteed moet worden aan vervroeging van de voorjaarsteelt.